

niet genoeg om een mensch gelukkig te maken. Buken heeft vijftien jaar lang met een gedacht in zijn hoofd geloopt en hij is er mee gestorven. Want toen Vik de Timmerman hem voor den laatsten keer nog eens rechtzette om hem te laten drinken, zei Buken nog met een dikke tong: roede.... mijn wichel.... daar....

De eerste maal dat Buken daaraan dacht, was op de begrafenis van Mene van Lier. Ze hadden na den lijkdienst samen op de boomen gezeten, die achter de schuur van Vital van Bijlens lagen, Sus en Seppen en Petter en Sander en nog eenige broekventen, die nog niet mochten meespreken. En de grooten waren zoo bezig geweest ondereen over de rijken: wie er allemaal rijk was op het dorp. De notaris was rijk, dat wist iedereen; en de pastoor was rijk want hij woonde in een groot huis en hij moest niet werken; en Jef van den molen was rijk, want die had destijds nog een lot van honderd duizend frank gewonnen; en.... voor de rest was er twijfel. Petterke beweerde dat de boeren van de groote hoeven ook rijk waren, maar Sander zei daarop dat hij in de gazet van zijn vader gelezen had, dat het zulken slechten tijd was voor de boeren. En daarop waren ze naar huis gegaan. Maar onderweg was Buken, die nog een eind alleen moest loopen, opeens blijven staan, met zijn klompen in zijn handen. Hij was in eens heel bleek geworden; slokte ne keer, keek rond of er niemand omtrent was en toen Buken voortging was hij een ander mensch.

— Wel, zei nonkel Baptist, hebt ge onderweg uw tong ingeslikt?

Maar Buken liep de rest van den dag verloren in en rond het huis, en toen het negen uur sloeg klom hij al naar boven. Daar in zijn bed, in de schemering van de glazen dakpan lag hij nog eens goed te overdenken hoe dat eigenlijk gegaan was. Hij zag weer zijn vaders huis en het slaapkamertje onder den trap en in den hoek zijn vader, die te sterven lag, maar niet sterven kon. Hij neemt zijnen tijd, had nonkel Fideel achter de deur gezegd, tegen tante Net. En tante Net had daarop geantwoord: Als ge toch niet meer bij uw verstand zijt, kunt ge even goed direkt vertrekken. Maar daarop had zijn vader opeens zijne oogen opengespaakt en rond gekeken in de kamer en geroepen: Buken.... Buken. En daarop hadden ze allemaal te gelijk Buken vast gepakt en in de armen van zijn vader geduwd. Hier zie, Philemon, hier is 'm. Zijn vader had hem zoo star bekeken en Buken was van schrik beginnen te huilen, maar hij had toch goed verstaan, dat zijn vader zei: Buken jongen, gij zult later nog wel zijn.... En daarop was zijn vader achterover gevallen en had niets meer gezegd en niemand meer bekeken.

Dat was Buken zoo ineens te binnen gevallen onderweg en daar lag hij nu onder de dekens op te denken. Buken-gij-zult-later-nog-wel-zijn.... dat was zooveel gezegd als: Buken gij zult later rijk zijn.... maar waarom hadden nonkel Baptist en tante Emma en geen een van de anderen daarover ooit gesproken. En als hij rijk was, waar was dan het geld?